

Informace z kontrolní akce č. 08/32

Prostředky státního rozpočtu určené na vybudování Mezinárodního centra klinického výzkumu v Brně

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2008 pod číslem 08/32. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ MVDr. Rudolf Němeček.

Cílem kontroly bylo prověřit nakládání s prostředky státního rozpočtu z programu reprodukce majetku určenými na přípravu a realizaci Mezinárodního centra klinického výzkumu a vývoje v areálu Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně – projekt ICRC Brno, který je realizován formou spolupráce veřejného a soukromého sektoru.

Kontrola byla prováděna v době od listopadu 2008 do března 2009. Kontrolováno bylo období od roku 2005 do doby ukončení kontroly v roce 2009, v případě věcných souvislostí i období předcházející.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo zdravotnictví (dále také „MZd“);

Ministerstvo financí (dále také „MF“);

Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně (dále také „FN u sv. Anny“).

I. Úvod

Výstavba Mezinárodního centra klinického výzkumu v Brně [*International Clinical Research Center* (dále také „ICRC“)], je významným projektem v oblasti rozvoje aplikovaného výzkumu, vzdělávání a veřejné lékařské péče. Smyslem výstavby ICRC je vytvořit unikátní centrum pro výzkum kardiovaskulárních a dalších onemocnění, pro výzkum a vývoj nových lékařských technologií a léků se zaměřením na mezinárodní výzkumné programy financované především ze zahraničních zdrojů. ICRC jako samostatná organizační, koncepční a ekonomická součást FN u sv. Anny se má stát jedním z nejmodernějších výzkumných a lékařských center v Evropské unii.

O podmínkách realizace projektu výstavby ICRC rozhodovala vláda svými usneseními. Usnesením ze dne 8. března 2006 č. 239 vláda souhlasila s celkovou koncepcí projektu ICRC, jeho technicko-ekonomickými parametry a umístěním v rámci areálu FN u sv. Anny, dále určila způsob a zdroje financování ICRC: státní rozpočet, vlastní zdroje investora a dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje a města Brna, tj. bez spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Dále vláda ČR stanovila uvolňování peněžních prostředků dle vyhlášky č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, a v souladu s podmínkami programu reprodukce majetku kapitoly 335 – *Ministerstvo zdravotnictví* ev. č. 235 110 – *Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny fakulních nemocnic* (dále jen „program ev. č. 235 110“), podprogramu ev. č. 235 11I – *Podpora rozvoje a obnovy mat. tech. základny FN u sv. Anny* a podprogramu ev. č. 235 11I – *Pořízení, obnova a provozování ICT fakulních nemocnic*. Vláda v tomto usnesení v příloze č. 2 zároveň stanovila bilanci potřeb a zdrojů financování (viz tabulka č. 1).

Tabulka č. 1 – **Bilance zdrojů**

(v mil. Kč)

Zdroj financování		Období				
		2006	2007	2008	2009	Celkem
Individuální výdaje státního rozpočtu	Kapitola 335 – <i>Ministerstvo zdravotnictví</i>	50	50	180	180	460
	Dotace z kapitoly 398 – <i>VPS¹⁾</i>	50	305	345	253	953
Státní rozpočet celkem						1 413
FN u sv. Anny	Vlastní zdroje (s využitím dodavatelského úvěru)	0	230	124	177	531
Jihomoravský kraj a město Brno	Dotace z rozpočtu	0	10	20	20	50
Zdroje celkem		100	595	669	630	1 994

¹⁾ *Všeobecná pokladní správa.*

Zdroj: příloha č. 2 usnesení vlády ze dne 8. března 2006 č. 239.

Ze státního rozpočtu byly pro období 2006 až 2009 vyčleněny účelově určené peněžní prostředky v celkové výši 1 413 mil. Kč. Usnesením vlády ze dne 12. července 2006 č. 859 vláda:

- vzala na vědomí:
 - informaci o realizaci projektu ICRC a zajištění jeho financování v rámci programu ev. č. 235 110,
 - dokumentaci programu ev. č. 235 110;
- stanovila závazné ukazatele programu ev. č. 235 110.

K zabezpečení realizace projektu na výstavbu ICRC zaregistrovalo MZd do programu ev. č. 235 110 čtyři akce s předpokladem čerpání prostředků státního rozpočtu. Byly to:

- akce ev. č. 235 11I-0306 – *FNsA Brno – příprava území ICRC* (bourací práce, vybudování inženýrských sítí včetně optických kabelů, rozvodny, trafostanice, zpevněných ploch a komunikací, a to pro vlastní stavbu ICRC);
- akce ev. č. 235 11I-0401 – *FN u sv. Anny v Brně–ICRC* (vlastní výstavba budovy ICRC);
- akce ev. č. 235 11I-0601 – *FNsA Brno–ICRC–CARS* (na základě vydaného rozhodnutí o poskytnutí dotace z února 2009 bude z prostředků na tuto akci hrazeno pořízení zdravotnické techniky);
- akce ev. č. 235 11I-0405 – *FN u sv. Anny – ICT pro ICRC* (pořízení informačních technologií pro ICRC).

Dle rozhodnutí o registraci akcí v informačním systému ISPROFIN (dále také „registrační list“) na realizaci projektu ICRC se předpokládaly celkové náklady ve výši 1 994 000 tis. Kč, z toho prostředky státního rozpočtu na tyto akce činily celkem 1 413 000 tis. Kč. Poskytování dotací a podmínky pro čerpání dotací upravuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Kontrola byla zaměřena na nakládání, poskytování a uvolňování finančních prostředků státního rozpočtu určených na vybudování ICRC v rámci programu ev. č. 235 110. U akce výstavby budovy ICRC, vzhledem k současnému stavu, byla kontrolou prověřena počáteční fáze postupu MZd, MF a FN u sv. Anny v přípravě realizace této akce.

MZd jako správce kapitoly státního rozpočtu 335 – *Ministerstvo zdravotnictví* a správce programu ev. č. 235 110 rozhoduje o koncepci výstavby ICRC a účasti státního rozpočtu; MZd je zřizovatelem FN u sv. Anny.

U MF byl prověřen postup při vydávání souhlasu s registrací akcí spojených s vybudováním ICRC a při uvolňování dotace určené vládou k realizaci výstavby.

Kontrola provedená u účastníka programu – FN u sv. Anny jako investora a příjemce peněžních prostředků státního rozpočtu – byla zaměřena na nakládání s prostředky státního rozpočtu v rámci přípravy území pro výstavbu ICRC, které byly poskytovány z programu ev. č. 235 110.

Kontrolovaný objem peněžních prostředků uvolněných ze státního rozpočtu v rámci akce ev. č. 235 11I-0306 *FNsA Brno – příprava území ICRC* (dále také „Příprava území ICRC“) činil 42 185 tis. Kč.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Příprava území a výstavby ICRC

MZd na základě zpracovaného investičního záměru FN u sv. Anny vydalo dne 24. května 2006 registrační list akce Příprava území ICRC a dne 1. prosince 2006 rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování této akce ve výši 50 000 tis. Kč. Celkové náklady akce Příprava území ICRC činily 69 502 tis. Kč, z toho 42 185 tis. Kč bylo financováno ze systémové dotace MZd a byly čerpány v souladu s rozhodnutím o účasti státního rozpočtu. Akce byla ukončena v říjnu 2007, a to dle smlouvy o dílo.

V prosinci 2006 vydalo MZd registrační list akce ev. č. 23511–0401 na realizaci výstavby budovy ICRC dle parametrů schválených vládou se stanovením celkových prostředků státního rozpočtu ve výši 1 319 000 tis. Kč.

Souběžně MZd schválilo materiál *Záměry komplexního rozvoje Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně v kontextu výstavby a provozování ICRC*, kterým se změnila koncepce tak, že bude kromě výstavby budovy ICRC realizována i rekonstrukce a renovace vybraných částí FN u sv. Anny (k tomu dále viz část 2.).

MZd vyzvalo 15. ledna 2007 FN u sv. Anny k zajištění dalšího postupu přípravy výstavby ICRC podle parametrů stanovených vládou, přestože již předpokládalo změnu výstavby s jinými parametry. Změnu postupu přípravy výstavby ICRC oznámilo Ministerstvo zdravotnictví dne 18. ledna 2007 Fakultní nemocnici u sv. Anny. MZd však neřešilo dopad této změny na akci Příprava území ICRC, která byla na počátku stavební realizace.

Připravené území bylo kolaudováno v prosinci 2007 a odpovídá parametrům z původní koncepce. V případě, že bude realizace výstavby budovy ICRC pokračovat dle nového koncepčního řešení (včetně rekonstrukce a renovace vybraných částí FN u sv. Anny), je reálný předpoklad, že připravené území nebude výstavbě budovy ICRC vyhovovat.

Změny závazných parametrů schválené MZd a MF registračním listem (č. j. 44768/2008) ze dne 5. prosince 2008 nebyly projednány vládou ČR. Příslušné usnesení vlády ze dne 8. března 2006 č. 239 nebylo zrušeno.

2. Vliv změny koncepce výstavby na výši účasti státního rozpočtu

FN u sv. Anny zpracovala 15. listopadu 2007 dokument *Stavební program ICRC – Nová sv. Anna – Mezinárodní centrum klinického výzkumu a klinických oborů ve FN u sv. Anny v Brně*. Dokument schválilo MZd 15. listopadu 2007; bylo v něm zdůvodněno pořízení nových prostorů funkčního komplexu ICRC s výhledem technického zhodnocení stávajících medicínských a administrativních provozů, vybavení nových prostorů zdravotnickou technikou a přístroji, propojení nových a stávajících objektů.

V důsledku této změny koncepce výstavby ICRC vydalo MZd nový registrační list akce ev. č. 235 11I-0401 – *FN u sv. Anny v Brně – ICRC* na realizaci vlastní výstavby budovy ICRC, a to dne 5. prosince 2008. Parametry byly nově stanoveny tak, že provoz ve výzkumném centru ICRC bude po změnách rozšířen o neurologickou kliniku, anesteziologicko-resuscitační kliniku, centrální operační sály, centrální sterilizaci, heliport, retenční nádrže a novou trafostanici. Důvodem změny parametrů byl navazující aplikovaný výzkum, který by probíhal na rekonstruovaných klinických pracovištích. Předpoklad celkových nákladů je ve výši 2 818 761 tis. Kč, z toho vlastní zdroje FN u sv. Anny a dodavatelské úvěry mají činit 845 628 tis. Kč.

Prostředky dotace ve výši 1 319 000 tis. Kč byly navýšeny celkem o 654 133 tis. Kč na částku 1 973 133 tis. Kč, přičemž navýšení prostředků z kapitoly 335 – *Ministerstvo zdravotnictví* činilo 100 133 tis. Kč. MZd předpokládá, že zbývající navýšení finančních potřeb ve výši 554 000 tis. Kč by mělo být pokryto z mimorozpočtových zdrojů v souvislosti se schválením novely zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku České republiky a o působnosti Ministerstva financí při privatizaci majetku České republiky (zákon o zrušení Fondu národního majetku). Novela zákona č. 112/2009 Sb. stanovila v čl. I odst. 1 převod částky 1 500 000 tis. Kč pro rok 2009 a částky 1 500 000 tis. Kč pro rok 2010 MZd na podporu strategických investic ve zdravotnictví. MZd v období do ukončení kontroly NKÚ jednalo i o možnostech jiných zdrojů financování nově pojaté výstavby ICRC.

Tabulka č. 2 – Srovnání závazných parametrů pro výstavbu budovy ICRC

Registrační list	Finanční potřeby (v tis. Kč)	Zastavěná plocha (v m ²)	Obestavěný prostor (v tis. m ³)	Termín dokončení realizace
29. 12. 2006 – původní koncepce	1 319 000	4 300	112	září 2010
5. 12. 2008 – nová koncepce	1 973 133	6 540	168	30. září 2012
Rozdíl	+ 654 133	+ 2 240	+ 56	+ dva roky

Zdroj: investiční záměry a registrační listy.

Prostředky státního rozpočtu v celkové výši 1 413 000 tis. Kč byly převedeny podle původního časového harmonogramu do kapitoly 335 – *Ministerstvo zdravotnictví* na základě usnesení vlády z 8. března 2006 č. 239. Tato částka zahrnovala předpokládané čerpání

prostředků státního rozpočtu takto: příprava území ve výši 50 000 tis. Kč, výstavba budovy ICRC 1 319 000 tis. Kč, informační technologie 44 000 tis. Kč.

V únoru 2009 byly z částky 1 319 000 tis. Kč vyčleněny prostředky státního rozpočtu ve výši 75 600 tis. Kč na pořízení zdravotnické techniky, zbývající prostředky ve výši 1 243 400 tis. Kč na výstavbu budovy ICRC a 44 000 tis. Kč na pořízení informačních technologií zůstávají v kapitole 335 – *Ministerstvo zdravotnictví*. Tyto prostředky nebyly dosud čerpány pro stanovený účel a byly v letech 2006–2009 převáděny prostřednictvím rezervního fondu v kapitole 335 – *Ministerstvo zdravotnictví* do následujícího období. Do doby ukončení kontroly nevydalo MZd rozhodnutí o poskytnutí dotace na výstavbu budovy ICRC, proto nebylo kontrolováno čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu na vlastní výstavbu ICRC.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Oproti koncepci výstavby ICRC schválené vládou v roce 2006 se bude současně realizovat rekonstrukce a renovace vybraných částí FN u sv. Anny, což bude mít za následek zvýšené nároky na finanční potřeby a finanční zdroje této akce.

Peněžní prostředky ze státního rozpočtu ve výši 1 319 000 tis. Kč, které byly vyčleněny k realizaci výstavby budovy ICRC dle registračního listu z 29. prosince 2006, byly usnesením vlády konkrétně připraveny k čerpání v letech 2006–2009. Tyto prostředky státního rozpočtu byly převedeny v plné výši k čerpání do kapitoly 335 – *Ministerstvo zdravotnictví*.

Příprava území pro výstavbu ICRC byla zahájena a realizována v době, kdy již bylo rozhodnuto o zásadní změně koncepce výstavby, a je tedy reálný předpoklad, že území připravené dle nových parametrů nebude vyhovovat účelům výstavby ICRC.

Po změnách závazných parametrů obsažených v registračním listu z 5. prosince 2008 byly peněžní prostředky navýšeny o celkovou částku 654 133 tis. Kč (mimo vlastní zdroje FN u sv. Anny a dodavatelské úvěry).

V důsledku změny koncepce a realizace projektu ICRC dle změny závazných parametrů uvedených v registračním listu ze dne 5. prosince 2008 nebude dodrženo usnesení vlády ČR z 8. března 2006 č. 239. Změny závazných parametrů nebyly projednány vládou ČR a příslušné usnesení vlády nebylo zrušeno. Termín realizace výstavby ICRC bude prodloužen o dva roky.